

Нова задуживања српске државе за ЕХРО 2027

Нова задуживања српске државе за ЕХРО 2027

rs.politsturm.com

2024-01-24

2 мин. читања

Народна банка Србије је на аукцији 18. јануара продала 6,3 милиона државних обвезница. Вредност обвезница продатих на аукцији износи 63,14 милијарди динара, односно 538,7 милиона евра - што је чини, бар у номиналним износима, највећом аукцијом хартија од вредности у новијој историји Србије. Аукцијом је НБС завршила продају групе обвезница вредне 110 милијарди динара које су емитоване прошлог октобра. Купонска стопа (камата коју држава исплаћује купцима обвезница на непромењену главницу сваке године) је 7%. Главни циљ продаје ових обвезница је обезбеђивање средстава за изградњу инфраструктурних пројеката повезаних са ЕХРО 2027.

Како би продала остатак обвезница емитованих прошле године, НБС је оригинално најавила три узастопне примарне аукције обвезница током првих месеци 2024, обима 15 милијарди динара по конференцији. Након успешне аукције у четвртак, међутим, Народна банка је у саопштењу изјавила да су потребе државе за финансирањем бар за сада "више него испуњене", те отказала аукције најављене за фебруар. Обим продатих обвезница у оквиру последње аукције постаје још изненађујући када се успореди са претходним аукцијама у оквиру исте емисионе рунде: 24. октобра су продате обвезнице вредности 19,2 милијарди динара, а 5. децембра 23,24 милијарде. Један од потенцијалних објашњења за успех последње аукције је већи степен учешћа страних инвеститора у односу на претходне конференције - износ улагања нерезидентних инвеститора на последњој аукцији је био највећи у последњих девет година. Треба имати на уму, међутим, да ово није нужно индикација да страном тржиште капитала сада одједном види српске обвезнице као безбедне. Кредитни рејтинг Србије (BB+) лежи у категорији шпекулативног, а не инвестиционог - српске обвезнице дакле не купују пензиони фондови или други инвеститори које привлачи стабилност хартија вредности, већ шпекуланти које привлаче високе каматне стопе које је НБС принуђена да понуди да би нашла купце за привредне прилике полуразвијене капиталистичке земље попут Србије. На глобалном тржишту капитала каматне стопе и приноси на обвезнице су, од средине децембра када је америчка централна банка најавила крај анти-инфлацијских мера и почетак економског опоравка кроз поновно штампање пара, у слободном паду. Није велико изненађење што у таквом финансијском окружењу, инвеститори купују српске обвезнице емитоване пре ове најаве, чије су купонске стопе (и самим тим потенцијал за зараду) много веће.

Нови раст јавног дуга свакако није за изнећађење, продаја ових обвезница је најављивана још од прошлог октобра када су оне и емитоване, али дефинитивно јесте за критику. Највећу корист од новца добијених кроз продају ових обвезница имаће српска буржуазија чије ће компаније добити преплаћене тендере у оквиру пројекта ЕХРО 2027. Трошак обвезница, са друге стране, никако неће сносити они већ радничка класа Србије која ће, у случају да у буџету за неколико година не буде довољно новца за отплаћивање дуга (као што га рецимо већ прошле године није било) и да се опет као пре десет година "мора штедети", те мере штедње највише осетити.

Извори:

<https://www.bnnbloomberg.ca/treasury-yields-plunge-as-fed-greenlights-interest-rate-cuts-1.2011283>

https://www.rtv.rs/sr_ci/ekonomija/aktuelno/danas-na-aukciji-osmogodisnje-bencmar-k-drzavne-obveznice_1487009.html

<https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/jos-jedno-zaduzenje-drzava-obveznicama-skupila-538-miliona-evra-za-expo-2027>
https://nbs.rs/static/nbs_site/gen/latinica/30/sektrgovina/IstorijskiPregledEmitovanihHoV.xls

Оригинални чланак